

Van de redactie

Wanneer zou een kind voor het eerst ervaren dat er verschillende talen zijn? Dat is voor elk kind verschillend natuurlijk, en vooral afhankelijk van de situatie. Ik heb in de eerste jaren van mijn leven geen onderscheid gemaakt tussen Twents en Nederlands. Het was voor mij één taal, denk ik. Ik wist dat mijn ouders anders met elkaar praatten dan met ons, en zo kwam ik in aanraking met twee talen, die ik in ieder geval verstond.

Veel kinderen ontwikkelen door de situatie waarin ze verkeren, vanzelf meertaligheid. Het onderwijs heeft de laatste decennia verschillend gereageerd op het gegeven dat er veel kinderen zijn die opgroeien tot meertalige burgers. Wat is trouwens meertaligheid? Wanneer is iemand meertalig? Dit nummer van ons tijdschrift gaat op dit soort vragen in. Het verschijnt een beetje later dan velen verwachtten, maar daarom hebben we er nu een extra dik nummer van gemaakt.

De eerste helft gaat in op allerlei aspecten van meertaligheid in het onderwijs. Sven Sierens bespreekt tweetalig onderwijs waarin allochtone leerlingen op school zowel het Nederlands als hun eerste taal krijgen onderwezen. Is tweetalig onderwijs gunstig, vraagt hij zich af. Anita Oosterloo onderzoekt wat er nodig is om tot een samenhangend leerplan te komen voor meertaligheid op de basisschool. Haar bijdrage bestaat uit twee delen. Het eerste verschijnt in dit nummer. Alex Riemersma schrijft naar aanleiding van de aanvaarding van zijn lectoraatszetel bij de NHL en de Stenden Hogeschool. Hij wil meertalig onderwijs in Fryslân versterken en komt

onder andere tot aanbevelingen voor de lerarenopleiding. Jaren geleden was de total physical response een methodiek die werd ingezet voor niet in het Nederlands aanspreekbare kinderen om hun een eerste opvang te geven in het Nederlandstalige onderwijs. Hanneke Pot heeft deze aanpak nieuw leven ingeblazen en doet onderzoek naar de resultaten ervan. Annette Thijs brengt verslag uit van een ander aspect van meertaligheid: hoe staat het met de tijd die aan Engels wordt besteed in het basisonderwijs, hoe ziet de lespraktijk eruit? En hebben leraren voldoende bagage om onderwijs in het Engels te verzorgen? Soms hebben leraren niet in de gaten dat er een groep leerlingen na een goed begin steeds verder terugvalt in taalprestaties. Volgens Janetta Ninkeula is dit het geval bij veel Molukse leerlingen in het basisonderwijs. Ze heeft er onderzoek naar gedaan.

Een column scheidt in ons tijdschrift altijd het thematische deel van het algemene deel. Anneli Schaufeli beschrijft een intrigerende persoonlijke taalgeschiedenis van haar dochter.

René Berends analyseert wat er mis is met het leesonderwijs en breekt een lans voor aandacht voor leesmotivatie. Ingeborg Landuyt, uit Antwerpen, gaat vervolgens in op het belang van het voeren van filosofische gesprekken voor en door leerlingen op de basisschool. Deze gesprekken zijn om een aantal redenen van belang, óók voor de ontwikkeling van de taalvaardigheid. Gertrud Cornelissen ten slotte is praktijkonderzoek aan het uitvoeren over de stimulering van literaire competentie

van leerlingen door middel van zogenoemde literaire gesprekken. Ze bereidt, onder begeleiding van Maarten Dolk en Dick Schramm een proefschrift voor over dit onderwerp.

Van de redactie - Harry Paus